EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

7. juuli 2009 *

Kohtuasjas C-558/07,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisioni (Administrative Court) (Ühendkuningriik) 11. oktoobri 2007. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 17. detsembril 2007, menetluses

The Queen, taotluse alusel, mille esitasid:

S.P.C.M. SA,

C.H. Erbslöh KG,

Lake Chemicals and Minerals Ltd,

Hercules Inc.

* Kohtumenetluse keel: inglise.

versus

Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešič, kohtunikud A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, P. Kūris (ettekandja), J. Malenovský, J. Klučka, U. Lõhmus ja J.-J. Kasel,

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 27. jaanuari 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– S.P.C.M. SA ja Hercules Inc., esindajad: D. Vaughan, *QC*, *barrister* D. Scannell, *solicitors* M. Lohn, K. Van Maldegem ja R. Cana,

– C.H. Erbslöh KG ja Lake Chemicals and Minerals Ltd, esindajad: *Rechtsanwälte* H. Scheidmann, U. Karpenstein ja F. Bredt,

– Poola valitsus, esindaja: M. Dowgielewicz,

– Euroopa Parlament, esindajad: I. Anagnostopoulou ja A. Neergaard,

– Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: F. Florindo Gijón ja G. Kimberley,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: P. Oliver.

olles 10. märtsi 2009. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, lk 1; parandus ELT 2007, L 136, lk 3; edaspidi „REACH-määrus") artikli 6 lõike 3 tõlgendamist ja kehtivust.

2 Eelotsusetaotlus esitati kohtumenetluses, mille pooled on ühelt poolt Prantsusmaal asutatud ettevõtja S.P.C.M. SA, mis toodab tööstusliku reovee puhastamisel kasutatavaid veeslahustuvaid polümeere; Saksamaal asutatud ettevõtja C.H. Erbslöh KG, mis on spetsialiseerunud keemiatoodete turustaja ja hulgimüüja; Inglise õiguse alusel asutatud ettevõtja Lake Chemicals and Minerals Ltd, mis impordib keemiatooteid, sh polümeere ja valmistisi; Ameerika Ühendriikides asutatud valdusettevõtja, mis on veeslahustuvate polümeeride tarnija, ning teiselt poolt Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs, seoses monomeerainetele kohaldatavate registreerimistingimustega.

Õiguslik raamistik

3 REACH-määruse põhjendus 1 sätestab:

„Määrus peaks tagama inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge taseme ning samuti ainete (nii ainetena kui ka valmistise või toote koostises esineva ainena) vaba ringluse, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni. […]”

4 Sama määruse põhjendus 16 täpsustab:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse konkreetsed ülesanded ja kohustused ainete ning valmististe ja toodete koostises esinevate ainete tootjatele, importijatele ja allkasutajatele. Käesoleva määruse aluseks on põhimõte, et tööstusharu peaks aineid tootma, importima, kasutama või neid turule viima sellise vastutustunde ja ettevaatusega, mis võib olla vajalik tagamaks, et mõistlikult prognoositavate tingimuste korral ei kahjusta ained inimeste tervist ega keskkonda.”

5 Määruse põhjenduse 19 sõnastuse järgi:

„[…] tuleks registreerimist käsitlevates sätetes nõuda, et tootjad ja importijad koondaksid andmeid nende poolt toodetavate või imporditavate ainete kohta, kasutaksid neid andmeid nimetatud ainetega seotud riskide hindamiseks ning töötaksid välja asjakohased riskijuhtimismeetmed ja soovitaksid neid. […]”

6 REACH-määruse põhjendus 41 näeb ette, et:

„Rakendatavuse eesmärgil ja vaheainete erilist iseloomu arvestades tuleks nende ainete registreerimisele kehtestada erinõuded. Polümeerid tuleks vabastada registreerimisest ja hindamisest seniks, kuni praktilisel ja kuluefektiivsel viisil ning kindlatele tehnilistele ja kehtivatele teaduslikele kriteeriumidele tuginedes on võimalik välja valida sellised polümeerid, mis kujutavad endast riski inimeste tervisele või keskkonnale, ja need tuleks edaspidi registreerida."

7 Määruse artikkel 1 sätestab:

„1. Käesoleva määruse eesmärk on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase, kaasa arvatud ohtlike ainete hindamise alternatiivsete meetodite edendamine, ning samuti ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni.

[…]

3. Käesoleva määruse aluseks on põhimõte, et tootjad, importijad ja allkasutajad peavad tagama, et nad toodavad, viivad turule või kasutavad selliseid aineid, mis ei kahjusta inimeste tervist või keskkonda. Määruse sätted põhinevad ettevaatuspõhimõttel."

8 REACH-määruse kohaldamisala on määratletud artiklis 2, mille lõige 9 näeb ette, et „II ja VI jaotise sätteid ei kohaldata polümeeride suhtes.”.

9 Kõnesoleva määruse artikli 3 järgi:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *aine* – looduslik või tootmismenetluse teel saadud keemiline element või selle ühendid koos püsivuse säilitamiseks vajalike ja tootmismenetlusest johtuvate lisanditega, välja arvatud lahustid, mida on võimalik ainest eraldada, mõjutamata aine püsivust või muutmata selle koostist;

2) *valmistis* – kahest või enamast ainest koosnev segu või lahus;

[…]

5) *polümeer* – aine, mille molekulides paiknevad järjestikku ühesugused või erinevad monomeerühikud. Sellised molekulid peavad olema erinevate molekulmassidega, kusjuures erinevused molekulmassis peavad eelkõige tulenema monomeerühikute arvust. Polümeer vastab järgmistele tingimustele:

a) molekulid, mis koosnevad vähemalt kolmest monomeerühikust, mis on kovalentselt seotud vähemalt ühe monomeerühiku või muu reagendiga, on aines massilt ülekaalus;

b) ühesuguse molekulmassiga molekulid on aines massilt vähemuses.

Käesolevas määratluses tähendab mõiste „monomeerühik" monomeeri reaktsioonijärgset kuju polümeeris;

6) *monomeer* – aine, mis on konkreetses protsessis kasutatava polümerisatsiooni reaktsiooni tingimustes võimeline moodustama kovalentseid sidemeid terve rea samalaadsete või erinevate molekulidega;

[…]

9) *tootja* – ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes toodab ainet ühenduse piires;

[…]

11) *importija* – ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab impordi eest;

[…]”.

10 Kõnealuse määruse artikkel 5 „Puuduvad andmed, puudub turg” sätestab:

„Vastavalt artiklitele 6, 7, 21 ja 23 ei toodeta aineid ega valmististe või toodete koostises esinevaid aineid ühenduses ja neid ei viida turule, kui nad ei ole registreeritud vastavalt käesoleva jaotise asjakohastele sätetele, kui see on nõutav.”

11 Sama määruse artikkel 6 „Üldine kohustus registreerida aineid või valmistise koostises esinevaid aineid” näeb ette:

„1. Kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti, esitab aine või valmistise koostisaine tootja või importija [Euroopa Kemikaalide Agentuurile] registreerimistaotluse, kui aine või ühe või mitme valmistise koostises oleva aine kogus on vähemalt üks tonn aastas.

[…]

3. Polümeeri tootja või importija esitab registreerimistaotluse [Euroopa Kemikaalide Agentuurile] tarneahelas oleva tegutseja poolt veel registreerimata monomeeraine(te) või muu (muude) aine(te) kohta, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

a) polümeer sisaldab sellist monomeerainet (selliseid monomeeraineid) või muud ainet (muid aineid) monomeerühikute ja keemiliselt seotud aine(te) kujul vähemalt 2 massiprotsenti;

b) sellise monomeeraine (selliste monomeerainete) või muu aine (muude ainete) koguseks on vähemalt üks tonn aastas.

[…]".

12 REACH-määruse artikkel 8 sätestab:

„1. Väljaspool ühendust asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes toodab ainet ainena või valmististe või toodete koostisainena, valmistab valmistise või toote, mida imporditakse ühendusse, võib vastastikuse kokkuleppe alusel määrata ühenduses asutatud füüsilise või juriidilise isiku täitma enda ainuesindajana käesoleva jaotisega importijatele pandud kohustusi.

2. Esindaja järgib samuti kõiki teisi käesoleva määrusega importijatele pandud kohustusi. […]

3. Kui esindaja määratakse vastavalt lõigetele 1 ja 2, teavitab ühenduseväline tootja sellest sama tarneahela importijat (importijaid). Kõnealuseid importijaid käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel allkasutajatena.”

13 Määruse artikkel 27 sätestab:

„1. Kui aine on eelnevalt registreeritud vähem kui kaksteist aastat tagasi […], siis potentsiaalne registreerija:

a) peab selgroogseid loomi hõlmava teabe korral taotlema ja

b) võib selgroogseid loomi mittehõlmava teabe korral taotleda

eelmis(t)elt registreerija(te)lt […] teavet, mida ta registreerimiseks vajab.

2. Kui on esitatud taotlus teabe saamiseks vastavalt lõikele 1, teevad lõikes 1 osutatud potentsiaalsed ja varasemad registreerijad kõik selleks, et jõuda kokkuleppele potentsiaalse(te) registreerija(te) poolt […] taotletava teabe jagamise osas. Kõnealusele kokkuleppele jõudmise asemel võib juhtumi esitada vahekohtule ning vahekohtu korraldusega tuleb nõustuda.

3. Varasem registreerija ja potentsiaalne registreerija või potentsiaalsed registreerijad teevad kõik selleks, et teabe jagamisega seotud kulud määratakse kindlaks õiglasel, läbipaistval ja diskrimineerimist vältival moel. Seda võib hõlbustada, järgides nimetatud põhimõtetele tuginevaid kulude jagamise suuniseid, mis on [Euroopa Kemikaalide Agentuuri] poolt vastu võetud […]. Registreerijad peavad jagama ainult neid kulusid, mis on seotud teabega, mida neil tuleb esitada registreerimisnõuete täitmiseks.

[…]”.

14 Kõnealuse määruse artikli 138 lõige 2 sätestab veel omalt poolt, et:

„Komisjon võib esitada seadusandlikke ettepanekuid niipea, kui on võimalik kindlaks teha praktiline ja kuluefektiivne viis polümeeride valimiseks nende registreerimiseks

kindlate tehniliste ja kehtivate teaduslike kriteeriumide alusel, ning pärast aruande avaldamist, mis käsitleb järgmist:

a) polümeeridega kaasnevad riskid võrreldes teiste ainetega;

b) olemasolev vajadus teatud tüüpi polümeeride registreerimiseks, võttes arvesse ühest küljest konkurentsivõimet ja innovatiivsust ning teisest küljest inimeste tervise kaitset ja keskkonnakaitset."

Menetlus põhikohtuasjas ja eelotsuse küsimused

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul vaidlustavad põhikohtuasjas kaebuse esitanud äriühingud REACH-määruse artikli 6 lõike 3 tõlgenduse ja sellest tulenevalt ka kehtivuse.

16 Põhikohtuasja kaebajad väidavad Netherlands Organisation for Applied Scientific Research (TNO) kahele ekspertiisile tuginedes, et reageerinud monomeerid kaotavad neile iseloomulikud keemilised omadused ning et polümeerid on üldjuhul püsivad ja kindlad. Sellest tuleneb, et kui REACH-määruse artikli 6 lõikes 3 osutatud mõistet „monomeerained" peaks tõlgendama nii, et selle all peetakse silmas reageerinud monomeere või on need hõlmatud, kaotaks registreerimiskohustuse välistamine polümeeride puhul mõtte, kui monomeerainete registreerimist siiski nõutakse. Niisugune tõlgendus oleks lisaks määruse eesmärkidega kokkusobimatu, diskrimineeriv ja ebaproportsionaalne.

17 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) andis põhikohtuasja kaebajatele loa esitada kaebus ja otsustas menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Võttes arvesse, et [REACH]-määruse II jaotises sätestatud registreerimistingimusi selle määruse artikli 2 lõike 9 alusel polümeeridele ei kohaldata, siis kas artikli 6 lõikes 3 sisalduva viitega monomeerainetele on peetud silmas

a) reageerinud monomeere ehk monomeere, mis on reageerinud omavahel selliselt, et neid ei ole võimalik eristada polümeeridest, mille koostisse nad kuuluvad;

b) reageerimata monomeere ehk monomeere, mis on polümeriseerumisprotsessi jääk ning mis pärast selle protsessi lõppemist säilitavad omaenda keemilised tunnused ja omadused, mis on teistsugused kui polümeeril, või

c) nii reageerinud kui ka reageerimata monomeere?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on kas variant a või variant c, siis kas [REACH]-määruse artikli 6 lõike 3 kohaldamine polümeeride tootjate või importijate suhtes on õigusvastane nende tingimuste ebaloogilisuse, diskrimineeriva laadi või ebaproportsionaalsuse tõttu?"

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

18 Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus, et selgitataks mõistet „monomeeraine", nii nagu seda on kasutatud REACH-määruse artikli 6 lõikes 3.

19 Alustuseks olgu ühelt poolt meenutatud, et polümeeri tootja või importija esitab mainitud sätte alusel registreerimistaotluse tarneahelas oleva tegutseja poolt veel registreerimata monomeeraine(te) või muu(de) aine(te) kohta, kui polümeer sisaldab sellist monomeerainet (selliseid monomeeraineid) monomeerühikute kujul vähemalt 2 massiprotsenti ning kui selle aine või nende ainete kogus on vähemalt üks tonn aastas.

20 Teisalt tuleb reageerimata monomeerid REACH-määruse artikli 6 lõigete 1 ja 2 järgi registreerida, sest nende puhul on tegemist vastavate ainetega. Seevastu polümeeride puhul on registreerimiskohustus kõnealuse määruse artikli 2 lõike 9 alusel välistatud.

21 Seejärel tuleb märkida, et esiteks ilmneb REACH-määruse artikli 3 punkti 5 sõnastusest, et polümeer koosneb monomeerühikutest, mis on määratletavad kui reageerinud monomeerained.

22 Teiseks on monomeer kõnesoleva määruse artikli 3 punkti 6 järgi seevastu „aine" määruse artikli 3 punkti 1 mõttes, kui see esineb reageerimata kujul.

23 Kolmandaks tuleneb REACH-määruse artikli 6 lõikest 3, et registreerimine puudutab monomeeraineid või muid polümeeri koostisse kuuluvaid aineid.

24 Võttes seejärel arvesse määruse artikli 3 punktis 5 sisalduvat polümeeri definitsiooni, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 21, puudutab registreerimine reageerinud monomeeraineid.

25 Asjaolu, et REACH-määruse inglis- ja prantsuskeelses versioonis on artikli 6 lõikes 3 kasutatud mõistet „unités monomériques" ja mitte „unités monomères" nagu artikli 3 punktis 5 [eesti keeles mõlemal juhul „monomeerühik"], ei mõjuta kuidagi eelnimetatud tõdemust.

26 Euroopa Liidu Nõukogu 5. novembri 2004. aasta dokumendist (nr 13788/04, lk 5) nähtub, et need mõisted lisati Rootsi Kuningriigi taotlusel. REACH-määruse rootsikeelses versioonis on mõlemal juhul ehk nii artikli 3 punktis 5 kui ka artikli 6 lõikes 3 kasutatud sama mõistet „unités monomères" [„monomeerühik"].

27 Sellest järeldub, et REACH-määruse artikli 6 lõikes 3 sisalduv mõiste „monomeerained" puudutab üksnes reageerinud monomeere, mis kuuluvad polümeeride koostisse.

28 Seda järeldust ei sea kahtluse alla ka kõnesoleva määruse ülesehituse analüüs.

29 Vastupidi põhikohtuasja kaebajate väidetele ei ole monomeerainete registreerimise kohustus erand registreerimiskohustuse puudumisest polümeeride puhul.

30 Ühelt poolt kinnitab REACH-määruse põhjenduse 19 sõnastus registreerimiskohustuse eristusteta kohaldamist toodetavate ja turustatavate ainete puhul.

31 Teisalt kriipsutab REACH-määruse artikkel 6, mille pealkiri on „Üldine kohustus registreerida aineid või valmistise koostises esinevaid aineid", alla, et registreerimine toimub üldpõhimõttena ja mitte erandkorras.

32 Veel tuleb kõrvale jätta põhikohtuasja kaebajate argument, mille järgi käesoleva kohtuotsuse punktis 27 esitatu taoline põhjendus muudaks esemetuks registreerimiskohustusest sätestatud erandi, mis on REACH-määruse artikli 2 lõike 9 kohaselt polümeeride osas ette nähtud.

33 Selle kohta tuleb märkida, et kõnealuse määruse artikli 6 lõikes 3 on silmas peetud monomeeraineid, mida tarneahelasse kuuluv tegutseja ei ole veel registreerinud.

34 Sellest järeldub, et registreerimiskohustus ei puuduta polümeere, vaid üksnes monomeeraineid, arvestades polümeriseerumise eelselt neid iseloomustavaid tunnuseid.

35 Lõpuks leiab käesoleva kohtuotsuse punktis 27 sõnastatud järeldus kinnitust REACH-määruse põhjenduses 1 ja artikli 1 lõikes 1 sõnastatud eesmärkidest, mille järgi määrus peaks tagama inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge taseme ning ainete vaba ringluse, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni.

36 Monomeerainete registreerimise kohustus on sätestatud eesmärgiga kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, võttes arvesse, et neil ainetel on omadusi, mis võivad viimaseid ohustada.

37 Eesmärk tagada ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni, ei sea küll kahtluse alla monomeerainete määratlust, ent võib mõjutada REACH-määruse artikli 6 lõike 3 kehtivust, mida käsitleb teine küsimus.

38 Eelnevat arvesse võttes tuleb esimesele küsimusele vastata, et REACH-määruse artikli 6 lõikes 3 kasutatud mõiste „monomeerained" puudutab üksnes reageerinud monomeere, mis kuuluvad polümeeride koostisse.

Teine küsimus

39 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas REACH-määruse artikli 6 lõige 3 on kehtetu niivõrd, kuivõrd see asetab polümeeride tootjatele ja importijatele kohustuse esitada registreerimistaotlus monomeerainete osas, nii nagu need on defineeritud käesoleva kohtuotsuse punktis 38.

REACH-määruse artikli 6 lõike 3 ebaloogilisus

40 Tuleb tõdeda, et vastav kriitika moodustab osa sellest, mis puudutab proportsionaalsuse põhimõtte eiramist.

Proportsionaalsuse põhimõtte eiramine

41 Väljakujunenud kohtupraktika järgi nõuab ühenduse õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluv proportsionaalsuse põhimõte, et ühenduse sätte rakendusmeetmed oleksid eesmärgi saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale, kui on selle eesmärgi saavutamiseks vajalik (10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punkt 122 ja seal viidatud kohtupraktika).

42 Eelmises punktis nimetatud tingimuste täidetuse kohtuliku kontrolli osas tuleb käesolevas asjas käsitletava taolise valdkonna puhul tunnustada ühenduse seadusandja ulatuslikku kaalutlusõigust, mis hõlmab temapoolseid poliitilisi, majanduslikke ja

sotsiaalseid valikuid ning mille raames ta peab andma keerulisi hinnanguid. Kõnealuses valdkonnas ette nähtud meetme õiguspärasust saab mõjutada üksnes see, kui niisugune meede on pädevate asutuste taotletavat eesmärki arvestades ilmselgelt sobimatu (eespool viidatud otsus kohtuasjas British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, punkt 123 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Käesoleval juhul on oluline uurida, kas kohustus registreerida monomeerained, mis vastavad käesoleva kohtuotsuse punktis 38 toodud määratlusele ja täidavad REACH-määruse artikli 6 lõikes 3 esitatud kumulatiivsed tingimused, on proportsionaalne meede selle määruse eesmärkide saavutamiseks.

44 Nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 35, on selle määruse eesmärk, mis on esitatud ka määruse artiklis 1, „tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase […] ning samuti ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni”.

45 Lähtudes REACH-määruse põhjendusest 16, on samas alust märkida, et ühenduse seadusandja nägi määruse artikli 6 lõikes 3 sätestatud registreerimiskohustuse peamise eesmärgina neist kolmest eesmärgist esimest ehk inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge taseme tagamist.

46 Nagu on märgitud REACH-määruse põhjenduses 19, on selle eesmärgi saavutamise vahendiks tootjatele ja importijatele asetatud registreerimiskohustus, mis hõlmab

kohustust koondada andmeid nende poolt toodetavate või imporditavate ainete kohta, kasutada neid andmeid nimetatud ainetega seotud riskide hindamiseks ning töötada välja asjakohased riskijuhtimismeetmed ja neid soovitada.

47 Olgu öeldud, et REACH-määruse artikli 6 lõike 1 järgi puudutab see registreerimiskohustus iga ühenduses toodetavat või ühendusse imporditavat ainet, mille kogus on vähemalt üks tonn aastas. Lisaks kohaldatakse seda ainete suhtes, vaatamata sellele, kas viimased on määratletud ohtlikena, välja arvatud sõnaselge erandi olemasolul.

48 Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 38 sõnastatud järeldust, kohaldatakse kõnealust kohustust reageerinud monomeeridele, mis kuuluvad polümeeri koostisse; polümeeride suhtes on selle kohustuse kohaldamine vastava erandiga välistatud.

49 Inimeste tervise ja keskkonna kaitse eesmärgi kohta tuleb esmalt tõdeda, et ainete registreerimine on vajalik avalikkuse ning ainete kutsealases tegevuses allkasutajate teadlikkuse tõstmiseks riskide kohta ning seega tuleb seda registreerimist käsitada nimetatud kaitse tõhustamise vahendina.

50 Selle kohta tuleb märkida, et ehkki polümeeride suhtes on praegu erand ette nähtud eelkõige nende liigse arvukusega seotud praktilistel põhjustel, vaadatakse see küsimus REACH-määruse artikli 138 lõike 2 alusel tõenäoliselt uuesti läbi kohe, kui on välja töötatud polümeerainete tõhusa ja ökonoomse valiku meetod.

51 Nii võimaldab polümeeridest vähem arvukate monomeerainete registreerimise kohustus tunda mitte üksnes nende ainete endiga seotud riske, vaid olla teadlik ka

neist ohtudest, mis on seotud polümeeriseerumisjäägina esinevate või pärast polümeeri võimalikku lagunemist järele jäävate monomeeridega.

52 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 94, on ühenduses toimuva polümeeritootmise korral huvi monomeerid registreerida ilmne, sest ühenduses kasutatakse monomeeraineid reageerimata monomeeridena, nii et võimalike riskide ennetamiseks on vajalik, et registreerimisega seotud teave oleks ühenduse territooriumil teada.

53 Lisaks panustab reageerinud monomeeride registreerimise kohustus polümeeride ühendusse importimisel samal viisil inimeste tervise ja keskkonna kaitsesse, sest see kohustus teeb võimalikuks ka polümeeride parema tundmise.

54 Samuti vastab niisugune monomeerainete registreerimise kohustus ettevaatuspõhimõttele, millele on osutatud REACH-määruse artikli 1 lõikes 3.

55 Importijatele asetatud registreerimiskohustus viib õiglasema registreerimiskulude jaotuseni ühenduse tootjate ja importijate vahel.

56 Niisugune võrdne kohtlemine väldib konkurentsihäireid ja tagab ühenduses ausa konkurentsi.

57 Nagu märkis ka kohtujurist oma ettepanku punktis 105, on ühenduse tootja säästmine ebasoodsast konkurentsiolukorrast, mille importijate teistsugune kohtlemine kaasa võiks tuua, ühenduse seadusandja jaoks õiguspärane eesmärk.

58 Eelnevast järeldub, et kohustus registreerida polümeeride koostisse kuuluvad reageerinud monomeerid on REACH-määruse eesmärkide saavutamiseks sobiv.

59 Siiski on veel vaja kontrollida, et see kohustus ei lähe kaugemale, kui on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks.

60 Tegeliku konkurentsi tagamiseks ühenduses tuleb monomeerainete importijate suhtes kehtestada kohustused, mis on ühenduse tootjatel lasuvate kohustustega samasisulised või sarnased, viies kulude kohandamiseni.

61 Mis tahes muu importijate registreerimiskulude puudumist tasandama mõeldud regulatsioon ei oleks tingimata nende suhtes vähem piirav.

62 Samuti oleks registreerimiskohustuse kohaldamine üksnes ühenduses toodetud monomeeridele vastuolus konkurentsivõime ja innovatsiooni tagamise eesmärkidega, sest monomeeride import madalama hinnaga, mille sisse ei arvestata registreerimiskulusid, pärsiks ükskõik millise ühenduse ettevõtja soovi alustada samade monomeeride uurimist või seda jätkata.

63 Eelnevast järeldub, et kohustus registreerida polümeeride koostisse kuuluvad reageerinud monomeerid ei lähe kaugemale, kui on vajalik REACH-määruse eesmärkide saavutamiseks.

64 Põhikohtuasja kaebajad vaidlustavad siiski selle registreerimiskohustuse proportsionaalsuse, väites esiteks, et importijad seisavad praktikas silmitsi tõsiste raskustega muu hulgas seetõttu, et nad ei tunne imporditava polümeeri koostist, ning teiseks, et registreerimismenetluse kulud on tegeliku käibe ja asjaomaste ainete kogusega võrreldes täiesti ebaproportsionaalsed.

65 Selle kohta tuleb esiteks tõdeda, et REACH-määruse artikli 8 lõige 1 näeb ette võimaluse määrata ainuesindaja isikule, kes toodab ainet ainena või valmististe koostisainena või kes valmistab toote, mida imporditakse ühendusse.

66 Nimetatud esindaja täidab kõiki importijatele kohaldatavaid kohustusi, kusjuures importijad on sellest teadlikud ja neid käsitatakse seega allkasutajatena. Registreerimiskohustused lasuvad järelikult esindajal, kelle on määranud väljaspool ühendust asutatud tootja ning kes on viimase usaldusisik.

67 Teiseks tuleb registreerimismenetlusega seotud kulude kohta märkida, et menetlus on sama vaatamata sellele, kas tooted on valmistatud ühenduses või väljaspool ühendust ning seega ei ole kaasnevad kulud väljaspool ühendust asutatud tootjate või importijate jaoks kõrgemad kui ühenduse tootjate jaoks.

68 Nagu nentis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 130, näeb REACH-määrus lisaks ette teabe jagamise, et vähendada ainega seotud kulusid, võimaldades sama aine eri registreerijatel neid kulusid jagada.

69 Nii näeb määruse põhjendus 33 ette, et „[s]ätestada tuleks aineid käsitleva teabe ühine esitamine ja jagamine, et suurendada registreerimissüsteemi tõhusust, vähendada kulutusi ja selgroogsete loomadega tehtavaid katseid.”

70 Nende eesmärkide täitmine on tagatud REACH-määruse artikli 27 lõikega 3, mis näeb ette teabe jagamise, et vähendada registreerijate kulusid.

71 Arvestades potentsiaalsete monomeerainete piiratud arvu, ainete praeguse registreerimise kaheteistaastast kehtivust, mis on ette nähtud REACH-määruse artiklis 27, ning võimalust kulude vähendamise eesmärgil teavet jagada, ei tundu koormis, mis tuleneb kohustusest polümeeri koostisse kuuluvad reageerinud monomeerid registreerida, ilmselgelt ebaproportsionaalne kaupade vaba liikumisega siseturul, mis on avatud ausale konkurentsile.

72 Esitatud põhjendustest järeldub, et REACH-määruse artikli 6 lõige 3 ei ole proportsionaalsuse põhimõtte rikkumise tõttu kehtetu.

Võrdse kohtlemise põhimõtte eiramine

73 Põhikohtuasja kaebajad väidavad, et ehkki monomeerainete registreerimise kohustus on identne, saavad ühenduse polümeeritootjad registreerida need ained hõlpsamini kui importijad, sest nad tunnevad oma toodete koostist, samas kui importijad sõltuvad selles osas väljaspool ühenduse territooriumi asuvate tarnijate heast tahtest.

74 Väljakujunenud kohtupraktika järgi nõuab võrdse kohtlemise ehk diskrimineerimiskeelu põhimõte, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (10. jaanuari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-344/04: IATA ja ELFAA, EKL 2006, lk I-403, punkt 95 ja seal viidatud kohtupraktika).

75 Selle kohta olgu esiteks märgitud, et registreerimiskohustus on ühenduse tootjate ja importijate jaoks identne.

76 Teiseks tuleb tõdeda, et ühenduses toodetud ja ühendusse imporditud polümeeride koostisse kuuluvad reageerinud monomeerained on sarnases olukorras, sest need on omavahel asendatavad ja identsed.

77 Kolmandaks on ühenduse tootjad ja importijad erinevas olukorras, sest esimesed tunnevad oma tooteid, samas kui teised sõltuvad väljaspool ühenduse territooriumi asuvate tarnijate jagatavast teabest.

78 Kahe erineva olukorra ühtemoodi käsitlemine on siiski objektiivselt põhjendatud siseturu suhtes kohaldatavate konkurentsieeskirjade järgimisega.

79 Reageerinud monomeerainete importijate ja samade ainete ühenduses asuvate tootjate erineva kohtlemise korral on importijad tegelikult tootjatega võrreldes soodsamas olukorras.

80 Järelikult ei ole võimalik leida, et võrdse kohtlemise põhimõtet oleks rikutud ja seega ei ole REACH-määruse artikli 6 lõige 3 selle põhimõtte rikkumise tõttu kehtetu.

81 Eelnevalt esitatust tuleneb, et teise küsimuse analüüsil ei ilmnenud ühtki asjaolu, mis võiks mõjutada REACH-määruse artikli 6 lõike 3 kehtivust.

Kohtukulud

82 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Mõiste „monomeerained”, mida on kasutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, artikli 6 lõikes 3, puudutab üksnes polümeeride koostisse kuuluvaid reageerinud monomeere.**

2. **Teise küsimuse analüüsil ei ilmnenud ühtki asjaolu, mis võiks mõjutada määruse nr 1907/2006 artikli 6 lõike 3 kehtivust.**

Allkirjad